

УДК 811.111-1.09(092)

ПЕТРАРКІВСЬКІ ВИМІРИ ПОЕЗІЇ ГЕНРІ ГОВАРДА

Маркова М.В.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Стаття присвячена аналізу поетичної творчості Генрі Говарда під кутом зору петрарківських упливів. Авторка стверджує, що петрарківський текст графа Саррі проходить кілька стадій розвитку. На початку ліричний герой перебуває у ситуації гострого конфлікту між бажанням оволодіти Панею Серця і неможливістю його реалізації. Змінити стан речей видається можливим лише через суїцид, що є основною темою другого етапу розвитку петрарківського дискурсу автора. Символічна загибель ліричного героя дарує йому свободу і, своєю чергою, викликає до життя нового ліричного героя, котрий трактує любовну проблематику вже з відсторонених позицій. Саме в рефлексивному дусі витримана третя частина петрарківської розповіді англійського митця, в якій проблематика кохання осмислюється суб'єктом, виведеним за межі любовних почуттів. Нарешті, в останньому тексті «Збірки Тоттела» ліричний герой Г. Говарда проголошує звільнення від любовної фантазії, що переслідувала його довгі роки, чим завершує еволюцію петрарківського нарративу.

Ключові слова: Генрі Говард, граф Саррі, «Збірка Тоттела», кохання, ліричний герой, Пані Серця, петраркізм.

Постановка проблеми. Порівняно з італійським, англійський національний варіант Відродження вивчений в українському літературознавстві дуже слабо. За винятком інтересу до постаті В. Шекспіра, на фоні якого інших ренесансних митців Англії покриває густа тінь, вітчизняна наука, на жаль, не демонструє жодних інших зацікавлень щодо проблематики тогочасного літературного процесу на Туманному Альбіоні, що є, на нашу думку, цілком невиправданим, оскільки англійський гуманізм подарував європейській словесності цілу когорту надзвичайно талановитих митців, не увага до художнього спадку яких викривлює уявлення не лише про відповідну культурну добу на Британських островах, але й глобально. Творчості одного з таких письменників – Генрі Говарда, графа Саррі присвячена наша розвідка.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти поетичної практики митця неодноразово ставали предметом дослідження в англомовному літературознавчому дискурсі (К. Д. Блоссер, В. Р. Девіс, С. В. Джентофт, С. П. Зинтер, Е. Кеседі, Р. Куген, К. С. Льюїс, А. Острикер, Ф. М. Педделфорд, Р. Саузолл, Е. Хіл, Г. В. Чепмен та інші). Окремо варто виділити ґрунтовні монографії

В. Сешнз «Генрі Говард, граф Саррі» (1986) та «Генрі Говард, поет-граф Саррі: життя» (1998). З-поміж російських літературознавців проблеми, пов'язані з доробком графа Саррі, порушували А. Горбунов, О. Домніна, Г. Кружков, О. Луценко, Д. Соколов, І. Шайтанов. В Україні нам вдалося розшукати лише одну розвідку, присвячену Г. Говардові, автором якої є А. Боковець [1]. У ній дослідниця дуже лапідарно розглядає ідейно-художні особливості ліричних творів англійського письменника, з'ясовує специфіку його стилю та поетичної мови, а також окреслює внесок графа Саррі у розвиток національної поезії.

Формулювання цілей статті. Зважаючи на те, що Г. Говард вважається одним із найуспішніших англійських петраркістів, метою нашої статті є проаналізувати його поетичний спадок саме під кутом зору петрарківських упливів.

Виклад основного матеріалу. Поетичні спроби Г. Говарда вперше були опубліковані у т. зв. «Збірці Тоттела» (1557), куди увійшло 40 ліричних текстів митця (у другому виданні – 41). Значна частина цих творів – переклади з «Книги пісень». Так, сонет «Love, that liveth and reigneth in my thought...» є перекладом сонета Ф. Петрарки «Amor, che nel pensier mio vive e regna...». Сонет,

що розпочинається рядком «Alas! so all things now do hold their peace...», є вільним перекладом СХХХІ сонета італійського автора, а перші вісім рядків вірша, що розпочинається словами «Set me whereas the sun doth parch the green...», практично дослівно запозичені з поезії «Pommi ove 'l sol occide i fiori e l'erba...». Проте наслідувань Ф. Петрарки в графа Каррі, звісно, набагато більше, ніж власне перекладів. Іноді такі наслідування проглядаються лише на ідейному рівні поезії, як, наприклад, у вірші «The golden gift that nature did thee give...», що перегукується із Ф. Петрарчиним «In qual parte del ciel, in quale idea...», чи у вірші «The soote season, that bud and bloom forth brings...», близькому до «Zefiro torna, e'l bel tempo rimena...». Іноді близькість між творами англійського та італійського авторів проявляється на образному рівні, як то у сонеті графа «I never saw my Lady lay aside...» та балади Ф. Петрарки «Lassare il velo o per sole o per ombra...». Так чи інакше, а петрарківські ремінісценції та алюзії у творчості Г. Говарда наскрізні.

Скажемо кілька слів про жінку, якій присвячені його вірші. Її звали Елізабет Фіцджеральд, вона була донькою графа Кілдарського, рід якого походить з Італії. Позналилися молоді люди у 1540 р. В цьому ж році Г. Говард починає писати сонети на честь прекрасної Джеральдини. У них він розповідає про шляхетне походження жінки, звеличує її красу й оголошує про свої палкі почуття (тут і далі при посиланні на «Збірку Тоттела» римська цифра означає порядковий номер тексту у виданні, арабська – номер вірша): «From Tuskanee came my Ladies worthy race: // Faire Florence was sometyne her aunccient seate: // The Western yle, whose pleasaunt shore dothe face // Wilde Cambers clifs, did geue her liuely heate: // Fostered she was with milke of Irishe brest: // Her sire, an Erle: her dame, of princes blood. // From tender yeres, in Britain she doth rest, // With kinges childe, where she tasteth costly food. // Honsdon did first present her to mine yien: // Bright is her hewe, and Geraldine she hight. // Hampton me taught to wishe her first for mine: // And Windsor, alas, dothe chase me from her sight. // Her beauty of kind her vertues from aboue. // Happy is he, that can obtaine her loue» [VIII, 1-14]. Стосунки поета та його коханої були, швидше за все, суто платонічними, оскільки ще в ранній юності митець одружився з іншою жінкою, сама ж Елізабет у п'ятнадцятирічному віці стала дружиною шістдесятилітнього сера Ентоні Брауна.

Вже перший текст графа Каррі у «Збірці Тоттела» майже вичерпно описує любовну ситуацію закоханого і вписує її у певний часовий контекст – пройшло два роки з тих пір, як народилося почуття ліричного героя до Пані Серця: «The sonne hath twice brought forth his tender grene, // And clad the earth in liuely lustiness <...> // Since I haue under my brest the harm // That neuer shall recouer healthfulness» [I, 1-2, 5-6]. У цьому ж тексті окреслюється коло тем і мотивів, які надалі постійно будуть варіюватися у віршах Г. Говарда: жінка, на яку спрямований пристрасний порив ліричного героя, недоступна, страждання закоханого стають все сильнішими, і від них немає порятунку («In time my harm increaseth more and more» [I, 15]). Також граф Каррі звертаєть-

ся до усталеної риторики петраркізму, вводячи традиційні образи керманіча судна та «льодяного вогню» («The frozen hart that mine in flame hath made» [I, 10]) і його антитетичних похідних, як то опозиція життя – смерть («Strange kinds of death, in life that I doe trie» [I, 17]). Ліричний герой Г. Говарда прагне змінити своє скрутне становище, намагається відшукати місце, де зможе врешті відновити внутрішню рівновагу («And in my mind I measure pace by pace, // To seke the place where I my self had lost» [I, 34-35]), проте всюди на нього чекає поразка, йому не вдається досягти бажаного спокою («But neuer yet the trauail of my thought // Of better state could catch a cause to bost» [I, 38-39]). Розв'язати клубок душевних протиріч убачається можливим або через відмову від кохання, або через возз'єднання із володаркою, в чому ліричному героєві має допомогти поезія, або ж через смерть. В аналізованому тексті окреслений конфлікт залишається невирішеним, відтак його осмислення відбувається далі, у двох десятках наступних поезій «Збірки Тоттела». При цьому постійно підкреслюється безвихідь життєвої ситуації, в якій опинився ліричний герой, через протиставлення непорушності його внутрішньої туги та динаміки прекрасного світу, що його оточує.

Прикметним у цьому сенсі є вірш під назвою «The soote season, that bud and blome furth brings...» («Солодка пора, коли все розцвітає...»), що змальовує радісну картину весняного оновлення: земля проростає свіжою зеленню, олень скидає старі роги, новою лускою покриваються риби, змінює шкіру змія – незмінним залишається лише сум закоханого: «The soote season, that bud and blome furth brings, // With grene hath clad the hill and eke the vale: // The nightingale with fethers new she sings: // The turtle to her make hath tolde her tale: // Somer is come, for euery spray nowe springes, // The hart hath hong his olde hed on the pale: // The buck in brake his winter cote he flinges: // The fishes flote with newe repaired scale: // The adder all her sloughe awaye she slinges: // The swift swallow pursueth the flies smale: // The busy bee her honye now she minges: // Winter is worne that was the flowers bale: // And thus I see among these pleasant things // Eche care decayes, and yet my sorow springes» [II, 1-14]. Рухливість природних образів підкреслена у поезії графа Каррі дієслівними римами (brings – sings – springes – flinges – slinges – minges – things – springes), тоді як точні іменникові рими (vale – tale – pale – scale – smale – bale) своїм монотонним звучанням радше створюють відчуття статичності. Таким чином домінуючий петрарківський принцип антитези реалізується не лише на змістовному, але й на формальному рівні тексту Г. Говарда.

У III вірші графа Каррі у «Збірці Тоттела» вводиться новий мотив, що чітко маркує поетичний текст митця як продукт придворної творчості – одним із основних завдань ліричного героя виявляється приховування своїх почуттів, чим оприявнюється зв'язок між поведінкою закоханого та куртуазними нормами. Роль видимого ідеалу в діях останнього була одним із організуючих елементів усієї придворної системи. Необхідність виступати недосяжною моделлю для суспільства диктувала особливу значимість не справжнього

життя вельможі, а видимого, що перетворювало будь-яку його діяльність на складний символічний феномен. Кожен учинок розглядався як знак конкретного соціального, політичного, культурного статусу. Саме цей мотив уводить у свої тексти Г. Говард, тим самим ще раз підкреслюючи органічний зв'язок європейського петраркізму та складної придворної культури: «*But when in sighes I spent the day, // And could not cloke my grief with game <...> // But all to late loue learneth me, // To paint all kinde of colours new, // To blinde their eyes that esl shoulde see, // My speckled cheeks with Cupides hew*» [III, 9-10, 25-28].

У IV та наступних поезіях Г. Говарда у «Збірці Тоттела» митець намагається проникнути у причини любовних страждань, встановити їх першоджерело. Посилається медитативний характер віршів – ліричний герой наче підноситься над власною ситуацією, намагаючись проаналізувати її з позиції спостерігача, а не учасника, описати збоку. На мовному рівні це знаходить своє чітке вираження – в тексті з'являється займенник «він»: «*I know in heat and cold the loucr how he shakes: // In singing how he doth complain, in slepyng how he wakes*» [IV, 27-28]. Роздуми над природою власних почуттів приводять до того, що закоханий приймає рішення будь-яким способом вирватися із любовної тюрми. Він проклинає кохання і кидає йому виклик («*I cursed loue and him defied*» [V, 30]), проте спроба бунту виявляється провальною, оскільки порушує одвічні закони Купідона, відтак він мусить вибачитися перед богом («*Thou blinded god (quod I) forgewe me this offense*» [V, 30]), і це ще більше посилює його муки («*My harmes haue euer since increased more and more*» [V, 45]). Через неможливість вивільнитися з-під влади кохання герой змушений повернутися до любовної поезії, тож далі він продовжує розробляти типові петрарківські теми: змальовує глибоку рану в своїх грудях (VII), оспівує прекрасну донну і гірко шкодує з приводу неможливості возз'єднатися з нею (VIII), роздумує про недовговічність земної краси (IX), знову змальовує картину незмінності власного внутрішнього стану на фоні ідилічного вечірнього пейзажу (X) тощо. На формальному рівні таке повернення марковане переходом автора від національних віршових форм – римованих двовіршів із 12 та 14 складів до традиційної для континентального петраркізму сонетної форми.

На фоні живописної весняної природи розвивається і ліричний сюжет XI сонету Г. Говарда – «*When Windsor walles susteyed my wearied arme...*» («Коли стіни Віндзору підтримали мене...»). Пейзаж тут відіграє дещо іншу, ніж звикло, функцію. Та й сама поезія є радше автобіографічною, ніж петрарківською, хоча видавець, Ричард Тоттел, і спробував вписати її до петрарківського контексту збірки за допомогою заголовка «*How eche thing saue the louer in spring reuiueth to pleasure*» («Про те, як все, окрім закоханого, оживає навесні»). Надивившись крізь тюремне вікно на красу лугів і дібров, ліричний герой із ностальгією поринає у спогади про дитинство, що минуло у Віндзорі, проте вони виявляються настільки гнітючими, що у нього виникає бажання скинутися з вежі: «*When Windsor walles susteyed my wearied arme, // My hande my*

chin, to ease my restlesse hed: // The pleasant plot reuested green with warme, // The blossomd bowes with lusty Ver yspred, // The flowred meades, the wedded birdes so late // Mine eyes discover: and to my mynde resorte // The ioly woes, the hatlesse shorte debate, // The rakehell lyfe that longes to loues disporte. // Wherewith (alas) the heauy charge of care // Heapt in my brest breakes forth against my will, // In smoky sighes, that ouercast the ayer. // My vapord eyes suche drery teares distill, // The tender spring whiche quicken where they fall, // And I halfe bent to throwe me downe withall» [XI, 1-14]. Можливо, такі песимістичні настрої були пов'язані з глибокими переживаннями митця з приводу смерті герцога Ричмонда, проте для нас тут важливо інше. В аналізованому вірші ліричний герой уперше розглядає самогубство як спосіб розв'язання внутрішніх проблем. Надалі цей мотив неодноразово зустрічатиметься у поезіях Г. Говарда.

Суїцидальні прагнення знайшли своє вираження не лише у названому мотиві, але й у тому, що в пізніших текстах графа Саррі образ петрарківського закоханого зустрічається все рідше: автор все частіше уникає займенника першої особи – ліричний герой розповідає вже не про власні стосунки із Панею Серця, а про стосунки жінки та її друга, а в окремих текстах ліричним персонажем навіть є сама жінка (наприклад, у XVII) [3, с. 150-151]. Кульмінаційним у сенсі експериментів з образом ліричного героя стає XVIII поезія графа Саррі, де від імені пастуха розповідається про смерть поета, свідком якої він, начебто, став, тобто петрарківський суб'єкт перетворюється тут на об'єкт поетичної розповіді. Як пише західний дослідник Роджер Куїн, традиційні петрарківські тексти наполягали на «обов'язковій ідентичності закоханого і поета» [5, с. 3], тобто на тотожності ліричного суб'єкта й автора поетичного тексту. Натомість в аналізованому творі Г. Говарда суб'єкт розповіді не є ні закоханим, ні поетом, що дає можливість авторові неупереджено сконцентруватися на характеристиках об'єкта художнього аналізу – закоханого поета-петраркіста. Причиною його смерті називається неможливість оволодіти коханою жінкою, яка відмовляється серйозно сприймати не лише його самого, але і його вірші. Смерть закоханий вибирає свідомо і добровільно, і тим самим розв'язується складний комплекс проблем, утворений прагненням оволодіти Панею Серця, необхідністю творити любовну поезію та смертю, описаний у I вірші.

Смерть ліричного героя, однак, не означає, що митець перестає породжувати петрарківський текст. У наступних поезіях з'являється новий герой, що дозволяє авторові осмислювати проблематику петраркізму вже з інших позицій. Основною його характеристикою стає надзвичайно висока ступінь рефлексивності. Так, для прикладу, у вірші «*Geue place ye louers...*» («Відійдіть, закохані...») Г. Говард використовує традиційний прийом опису надзвичайної краси володарки, з якою не може зрівнятися жодна інша жінка («*My Ladies beautie passeth more // The best of yours*» [XX, 3-4]), але у самому тексті немає жодних вказівок на те, що саме суб'єкт розповіді є закоханим, що можна інтерпретувати лише як відсторонене використання однієї з кон-

венцій петраркізму. В іншому вірші – «To dearly had I brought my geren and youthfull yeres...» («Коханий я віддав молоді роки...») – ліричний герой звертається до придворного друга із пересторогою про те, що кохання може бути дуже жорстоким, сам він при цьому є введеним як за межі почуттів, так і за межі королівського двору. Для нього кохання – в минулому, а при дворі він буває рідко («*And seldom though I come in court among the rest*» [XXII, 3]), що дає йому змогу судити об'єктивно. Важливо зазначити, що модус спогаду в цьому тексті витворює його темпоральну двоплановість, а переміщення ліричного героя поза рамки звичлої петрарківської любовної ситуації дозволяє йому роздумувати і над минулим (власний досвід), і над сучасним (досвід закоханого придворного), тобто рефлексія є вже подвійною. Разом із тим, рефлексивна поетична свідомість нового ліричного героя графа Саррі не дозволяє йому повністю відмовитися від літературної традиції, через що час від часу митець витворює абсолютно типові петрарківські тексти, як то, скажімо, «*As of as I behold and se...*» («Коли я спостерігаю і бачу...»).

Блок любовної поезії Г. Говарда у першій редакції «Збірки Тоттела» закінчувався віршем «*Wrapt in my careless cloke, as I walk to and fro...*» («Загорнувшись недбало в плащ, я хожу туди-сюди...»), у якому автор роздумував над різними проявами кохання і експлікував негативну концепцію жінки. У другій редакції після нього був розміщений вірш-відповідь «*Girt in my giltlesse gowne, as I sit here and sow...*» («Одягнута в просту сукню, я сиджу і шию...»), написаний в інвективному ключі від жіночого імені, авторство якого викликає цілком виправдані сумніви. Наступні поезії графа Саррі у «Збірці Тоттела» створені вже поза художньою системою петраркізму, повернення до якої, як видається, відбувається лише у фінальному тексті «*The fansy, which that I haue seraed long...*» («Фантазія, якій довго я служив...»), що, однак, ставить більше запитань, аніж дає відповідей. У вірші ліричний герой говорить про те, що певна фантазія завжди його хвилювала, проте ніяк не конкретизує, що саме мається на увазі. Тепер вона, нарешті, змилювалася, і він отримав довгоочікувану свободу. Можна припустити, що тут все-таки йдеться про любовні почуття та вивільнення з-під їх влади, тобто петрарківський конфлікт насамкінець дістає розв'язку, хоча і не дуже зрозуміло, яку саме.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отож, як бачимо, петрарківський текст Г. Говарда проходить кілька стадій розвитку. На початку ліричний герой перебуває у ситуації гострого конфлікту між бажанням оволодіти Панею Серця і неможливістю його реалізації. Перед ним відкривається альтернатива: підкорити жінку за допомогою любовної поезії або ж померти. Перша фаза оповіді демонструє неможливість досягнути мети закоханого вибраними для цього засобами, а також незмінність його внутрішнього стану. На цьому ж етапі він робить спробу бунту проти фатальної залежності від володарки, проте кохання перемагає. Змінити стан речей видається можливим лише через суїцид, що є основною темою другого етапу розвитку петрарківського дискурсу графа Саррі. Символічна загибель ліричного ге-

роя дарує йому свободу і, своєю чергою, викликає до життя нового ліричного героя, котрий трактує любовну проблематику вже з відсторонених позицій. Саме в рефлексивному дусі витримана третя частина петрарківської розповіді англійського митця, в якій проблематика кохання осмислюється суб'єктом, введеним за межі любовних почуттів. Нарешті, в останньому тексті ліричний герой Г. Говарда проголошує звільнення від любовної фантазії, що переслідувала його довгі роки, чим завершує еволюцію петрарківського нарративу.

Порівнюючи графа Саррі з першим англійським петраркістом Т. Вайеттом, дослідники часто відзначають, що він набагато майстерніше наслідував Ф. Петрарку, глибше зумів його осягнути. Як і Т. Вайетт, Г. Говард добре усвідомлював, що його рідна мова на сучасному йому етапі розвитку нездатна адекватно відтворити делікатні почуття петрарківського стибу, надзвичайно багату і широку палітру настроїв і любовних емоцій італійського поета, відтак своїм принциповим завданням граф Саррі поставив створити англійський петрарківський словник. Значною мірою йому це вдалося. При цьому Г. Говард не лише зміг надати англійській літературній мові придворного блиску, але й створив новий поетичний стиль, що характеризувався величчю і лаконічністю одночасно. Граф Саррі доклав значних зусиль для того, аби поезія в Англії стала милозвучнішою. Відчуваючи, що англійське віршування мусить бути реформоване, Г. Говард сміливо відійшов від загальноприйнятих правил просодії і впровадив до англійської літератури білий п'ятистопний ямб, суттєво покращивши при цьому і якість римування. Митець увів різні рими у першому і другому терцеті сонета, створивши тим самим англійський канон цього жанру, що увійшов в історію літератури під назвою «шекспірівського»: abab cdcd efef gg.

Як і багато поетів того часу, Г. Говард дуже багато уваги приділяв формі своїх творів. Якщо пильно поглянути на його вірші, то можна побачити, що автор не так охоче, як Ф. Петрарка, демонструє силу свого кохання, натомість більше дбає про стрункність композиції, виступаючи при цьому не як пристрасний закоханий, а радше як типовий придворний поет – любитель елегантності і екстравагантності. Для більшості зразків любовної лірики Г. Говарда, як влучно помічає А. Боковець, характерна не спонтанна емоційність, а «канонічна ввічливість» [1, с. 6] – лицарський кодекс слугував для графа Саррі натхненням і у житті, і в поезії.

Значення поезії Г. Говарда для англійської літератури можна визначити як приблизно таке ж, яке мала творчість Клемана Маро для французької. Він не був генієм, але, «наслідуючи Петрарку, Чосера і Вайетта, він проявив себе як людина доброго смаку і суджень. Він не винайшов нових слів, він лише відкинув ті, які були непотрібні, він не створив нових розмірів, він лише поліпшив вже існуючі» [4, с. 70-71]. Граф Саррі продовжив розпочату Т. Вайеттом працю над удосконаленням англійської поезії, і обидва ці автори, переїздивши до Англії свіжі поетичні італійські форми, надали їй нового життя. Вони стали першими англійськими учнями Ф. Петрарки, засновниками англійського петраркізму, основоположниками сучасної англійської лірики.

Список літератури:

1. Боковець А. Літературний портрет Генрі Говарда, графа Саррі на тлі тюдорівської поетичної традиції / А. Боковець // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – 2011. – № 11. – С. 3-8.
2. Кружков Г. Праща и песня: Судьба графа Сарри [Электронный ресурс] / Г. Кружков. – Режим доступа: <http://kruzhkov.net/essays/fortune/prashcha-i-pesnya/>.
3. Соколов Д. «Песни и сонеты» Р. Тоттела и проблемы английского петраркизма 1530-х – 1580-х годов: дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.01.03 «Литература народов стран зарубежья (литературы народов Европы, Америки и Австралии)» / Д. Соколов; Санкт-Петербургский государственный университет. – СПб., 2004. – 272 с.
4. Borghesi P. Petrarch and his Influence on English Literature / P. Borghesi. – Bologna: Nicholas Zanichelli, 1906. – 135 p.
5. Kuin R. Feint/Frenzy: Madness and the Elisabethan Love Sonnet / R. Kuin // Criticism. – 1989. – Vol. 31. – No. 4. – P. 1-21.
6. Tottel's Miscellany, 1557-1587: in 2 vols / [ed. H. E. Rollins]. – Cambridge, MA: Harvard University Press, 1965.

Маркова М.В.

Дрогобычский государственный педагогический университет имени Ивана Франко

ПЕТРАРКИСТСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ ПОЭЗИИ ГЕНРИ ГОВАРДА**Аннотация**

Статья посвящена анализу поэтического творчества Генри Говарда с точки зрения петраркистских влияний. Автор утверждает, что петраркистский текст графа Сарри проходит несколько стадий развития. В начале лирический герой находится в ситуации острого конфликта между желанием овладеть Дамой Сердца и невозможностью его реализации. Изменить положение вещей представляется возможным только через суицид, что является основной темой второго этапа развития петраркистского дискурса автора. Символическая смерть лирического героя дарует ему свободу и, в свою очередь, вызывает к жизни нового лирического героя, который трактует любовную проблематику уже с отстраненных позиций. Именно в рефлексивном духе выдержана третья часть петраркистского рассказа английского писателя, в которой проблематика любви осмысливается субъектом, выведенным за пределы любовных чувств. Наконец, в последнем тексте «Сборника Тоттела» лирический герой Г. Говарда провозглашает свое освобождение от любовной фантазии, которая преследовала его долгие годы, чем завершает эволюцию петраркистского нарратива.

Ключевые слова: Генри Говард, граф Сарри, «Сборник Тоттела», любовь, лирический герой, Дама Сердца, петраркизм.

Markova M.V.

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

PETRARCHAN MEASUREMENTS OF HENRY HOWARD'S POETRY**Summary**

The article is devoted to the analysis of Henry Howard's poetry from the point of view of Petrarchan influences. The authoress claims that the Petrarchan text of Earl of Surrey passes through several stages of development. At the beginning, the lyrical hero is in a situation of acute conflict between the desire to master the Mistress and the impossibility of its realization. Only through suicide is possible to change the circumstances and that is the main theme of the second stage of development of the author's Petrarchan discourse. The symbolic death of the lyrical hero grants him freedom and, in turn, brings to life a new lyrical hero, who treats love problems from already distant positions. In the third part of the Petrarchan story of the English writer the problems of love are comprehended by a subject that has been moved beyond the limits of love feelings. Finally, in the last text of «Tottel's Miscellany», the lyrical hero of H. Howard proclaims his release from a love fantasy that has haunted him for many years and in this manner completes the evolution of the Petrarchan narrative.

Keywords: Earl of Surrey, Henry Howard, love, lyrical hero, Mistress, Petrarchism, «Tottel's Miscellany».